

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze

LZG – 4101-001-01/2014
P/14/050

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Zielonej Górze
ul. Podgórna 9a, 65-213 Zielona Góra
T +48 68 410 66 00, F +48 68 410 66 39
lzg@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/14/050 - Nadzór nad funkcjonowaniem ferm zwierząt.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze
Kontrolerzy	1. Mariusz Kniat, doradca prawny, upoważnienie do kontroli nr 88485 z dnia 05.02.2014 r. 2. Krzysztof Jodko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88487 z dnia 06.02.2014 r. [dowód: akta kontroli str. 1-4]
Jednostka kontrolowana	Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Nowej Soli (PSSE lub Stacja) ul. Wojska Polskiego 11, 67-100 Nowa Sól
Kierownik jednostki kontrolowanej	– Józefa Meissner, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli od dnia 28.11.2012 r. ¹ ; (PPIS lub Powiatowy Inspektor) – Maria Małgorzata Szablowska, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Nowej Soli od dnia 31.01.2009 r. do 27.11.2012 r. [dowód: akta kontroli str. 5-6]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

W okresie objętym kontrolą (lata 2011-2013) PPIS prawidłowo wypełniał obowiązki wynikające z uregulowań prawnych normujących zasady nadzoru sanitarnego nad funkcjonowaniem ferm zwierząt.

W szczególności rzetelnie i terminowo opiniowano przedsięwzięcia dotyczące budowy, rozbudowy lub modernizacji obiektów budowlanych na terenie ferm zwierząt. Wydawane w wymaganej formie opinie zawierały prawidłowe rozstrzygnięcia dotyczące potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko bądź propozycje wprowadzenia do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymogów higienicznych i zdrowotnych.

Przeprowadzone kontrole planowe i doraźne odbywały się zgodnie z obowiązującymi wymogami, a ich wyniki udokumentowano we właściwej formie. Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości każdorazowo skutkowały właściwymi działaniami PPIS w celu ich usunięcia.

W ocenie NIK podjęte działania przyczyniły się do poprawy funkcjonowania ferm zwierząt pod względem sanitarnym oraz ochrony środowiska.

¹ W okresie od dnia 28.11.2012 r. do 28.02.2013 r. Józefa Meissner pełniła obowiązki Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Nowej Soli.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zadania państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w odniesieniu do funkcjonowania ferm zwierząt.

Opis stanu
faktycznego

Do zadań Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Nowej Soli kierowanej przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego należało w szczególności sprawowanie nadzoru nad warunkami higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy oraz zdrowotnymi żywności i żywienia na terenie powiatu nowosolskiego i wschowskiego.

[dowód: akta kontroli str. 7-14]

Według stanu na 31 grudnia 2013 r. na obszarze działania PSSE zlokalizowanych było³ ogółem 4 wielkoprzemysłowe ферmy trzody chlewnej⁴ (2 w powiecie nowosolskim, 2 w powiecie wschowskim), 16⁵ wielkoprzemysłowych ferm drobiu⁶ (14 w powiecie nowosolskim, 2 w powiecie wschowskim) oraz 7 ferm zwierząt futerkowych (5 w powiecie nowosolskim, 2 w powiecie wschowskim), zwane dalej *fermami zwierząt*.

[dowód: akta kontroli str. 15-25]

1.1. W zakresie realizacji w latach 2011-2013 działań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, o których mowa w przepisie art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej⁷, odnośnie ferm ww. zwierząt ustalono m.in., że:

- do Stacji nie wpływały wnioski właściwych podmiotów o zaopiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów planów zagospodarowania przestrzennego województwa, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy bądź o uzgodnienie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz dokumentacji projektowej i zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych dotyczących ferm zwierząt.

[dowód: akta kontroli str. 43]

- PPIS nie uczestniczył w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych na terenie ferm zwierząt z uwagi na brak wniosków w tym zakresie.

[dowód: akta kontroli str. 43]

- PPIS nie inicjował przedsięwzięć oraz prac badawczych w dziedzinie zapobiegania negatywnym wpływom czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi związanych z funkcjonowaniem ferm zwierząt.

[dowód: akta kontroli str. 43, 40-42]

Józefa Meissner – Powiatowy Inspektor wyjaśniła, że w latach 2011-2013 nie inicjowano przedsięwzięć oraz prac badawczych w dziedzinie zapobiegania negatywnym wpływom czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych

³ Wg informacji uzyskanych z Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Nowej Soli oraz Powiatowego Inspektoratu Weterynarii we Wschowie.

⁴ O obsadzie ponad 2.000 szt. w przypadku świń (tuczników) o wadze ponad 30 kg lub/i 750 macior.

⁵ Do dnia 18 sierpnia 2011 r. na terenie objętym działaniem PSSE funkcjonowało 17 ferm drobiu.

⁶ O obsadzie ponad 40.000 sztuk.

⁷ Dz. U. z 2011 r., Nr 212, poz. 1263 ze zm.

na zdrowie ludzi związanych z funkcjonowaniem ferm zwierząt, ponieważ na nadzorowanym terenie nie wystąpiły tego rodzaju zagrożenia.

[dowód: akta kontroli str. 40-42]

1.2. W okresie 2011-2013 do Stacji wpłynęło ogółem 14 wniosków (dotyczących 12 przedsięwzięć), w których PPIS był zobowiązany do wydania opinii pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych w sprawie planowanej budowy, rozbudowy modernizacji obiektów budowlanych na terenie ferm zwierząt, z czego:

- 4 wnioski dotyczyły wydania opinii w sprawie stwierdzenia potrzeby/braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁸), a w przypadku stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia takiej oceny również określenia zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (art. 70 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy);
- 10 wniosków dotyczyło wydania opinii, o której mowa w przepisie art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...), tj. przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

[dowód: akta kontroli str. 31-35]

W okresie objętym kontrolą regionalny dyrektor ochrony środowiska nie występował do PPIS o wydanie opinii, o której mowa w przepisie art. 90 ust. 2 pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...), tj. przed wydaniem postanowienia w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia dotyczącego ferm zwierząt.

[dowód: akta kontroli str. 43]

Analiza dokumentacji dotyczących postępowań wszczętych na podstawie ww. wniosków wykazała, że:

- w przypadku każdego z 4 wniosków dotyczących zaopiniowania potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko PPIS stwierdzał, w formie pisemnej opinii, konieczność przeprowadzenia takiej oceny oraz każdorazowo określał zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. Opinie wydawano w terminach wymaganych przepisami art. 64 ust. 4 oraz art. 70 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...);
- w przypadku każdego z 10 wniosków dotyczących opinii poprzedzających wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, PPIS wydawał pisemną opinię w terminie wymaganym przepisem art. 77 ust. 6 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...). W wydawanych opiniach proponowano wprowadzanie do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach określonych wymagań higieniczno-zdrowotnych (7 przypadków) bądź w sytuacji stwierdzenia braku konieczności wprowadzania takich wymogów formułowano opinię o braku uwag (2 przypadki). W przypadku wniosku dotyczącego przedsięwzięcia pn. „Rozbudowa fermy trzody chlewnej POL-FERM w Niedoradzu” została wydana negatywna opinia z uwagi m.in. na braki w raporcie odnośnie zagospodarowania gnojowicy oraz brak informacji odnośnie dostatecznej ochrony ujęcia wody w Niedoradzu. Przedmiotową opinię wydano z zastrzeżeniem, że może zostać zmieniona, jeżeli inwestor wykaże, że inwestycja nie zagraża jakości zdrowotnej wody pitnej ujmowanej w pobliżu fermy dla potrzeb wodociągu publicznego.

[dowód: akta kontroli str. 31-35,50-75]

⁸ Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.

Powyższe działania PPIS przyczyniły się m.in. do przeprowadzenia przez właściwe podmioty oceny oddziaływania na środowisko przedsięwzięć dotyczących ferm zwierząt⁹ oraz wprowadzenia do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach¹⁰ wymogów higienicznych i zdrowotnych dotyczące w szczególności konieczności zweryfikowania jakości wody ujmowanej z projektowanego własnego ujęcia, zapewnienia właściwych warunków w pomieszczeniu do przechowywania zwierząt padłych lub ubitych z konieczności, czy też całościowej realizacji inwestycji łącznie z biogazownią. Wyjątkiem była sytuacja dotycząca przedsięwzięcia pn. „Rozbudowa fermy trzody chlewnej POL-FERM w Niodoradzu”, w której pomimo negatywnej opinii PPIS wskazującej m.in. na braki w raporcie odnośnie zagospodarowania gnojowicy oraz brak informacji odnośnie dostatecznej ochrony ujęcia wody w Niodoradzu, Wójt Gminy Otyń wydał decyzję o ustaleniu środowiskowych uwarunkowań dla przedsięwzięcia argumentując to tym, że zgłaszane uwagi dotyczą biogazowni, do której będzie w całości odprowadzana gnojowica, a która przed powstaniem uzyskała indywidualną decyzję środowiskową.

[dowód: akta kontroli str. 31-35,50-75]

1.3. Na poszczególne lata objęte kontrolą corocznie sporządzono plany zasadniczych przedsięwzięć PSSE w Nowej Soli, do których każdorazowo załączano harmonogramy nadzoru nad obiektami zawierające m.in. nazwę kontrolowanej jednostki wraz ze wskazaniem terminu planowanej kontroli (w ujęciu miesięcznym). Powyższe plany były każdorazowo zatwierdzane przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp.

[dowód: akta kontroli str. 44-49]

W harmonogramach obowiązujących w badanym okresie zaplanowano ogółem 6 kontroli w wielkoprzemysłowych fermach trzody chlewnej i drobiu, z tego w roku 2011 – 3 kontrole (1 w fermie świń oraz w 2 w fermach drobiu), w roku 2012 – 2 kontrole (1 w fermie świń oraz 1 w fermie drobiu), a w roku 2013 – 1 kontrolę w fermie drobiu, natomiast nie planowano kontroli w fermach zwierząt futerkowych.

[dowód: akta kontroli str. 44-49]

Głównym kryterium wyboru obiektów przewidzianych do kontroli przez pion higieny pracy PSSE jest narażenie pracowników na czynniki szkodliwe, przy czym pomieszczeń w których prowadzona jest hodowla roślin lub zwierząt nie uważa się za pomieszczenia pracy, niezależnie od czasu przebywania w nich pracowników¹¹. W związku z powyższym, jak wyjaśniła Józefa Meissner – Powiatowy Inspektor, zakres kontroli jest w tych obiektach zawężony. Dodała, iż planując kontrole uwzględnia się również wyniki wcześniej prowadzonego nadzoru, zmiany w zakresie działania lub wielkości zakładu, sytuację epidemiologiczną terenu, wytyczne jednostki nadrzędnej oraz wszelkie inne wpływające do PSSE informacje o zagrożeniach lub nieprawidłowościach występujących w danym zakładzie (np. interwencje pracowników lub społeczeństwa). Planowanie kontroli odbywa się w oparciu o analizę, która nie posiada formy pisemnej.

⁹ Dotyczy przedsięwzięć pn.: Zmiana sposobu użytkowania kurnika położonego w Niodoradzu poprzez zwiększenie w nim obsady z 20.000 do 33.060 sztuk kur niosek, Rozbudowa istniejącego gospodarstwa rolnego o budynek tuczarni trzody chlewnej na terenie miejscowości Osowa Sień.

¹⁰ Dotyczy przedsięwzięć pn.: Budowa fermy drobiu o obsadzie powyżej 210 DJP w Mariankach, Budowa kurnika dla 45.000 szt. brojlerów kurzych i budynku mieszalni pasz we wsi Kielcz, Modernizacja istniejących budynków inwentarskich do produkcji trzody chlewnej w cyklu zamkniętym wraz z rozbudową o budynki do rozrodu i tuczu z budynkami paszarni i ekspedycji oraz budowie baterii silosów zbożowych i instalacji biogazowej obręb Borowiec.

¹¹ W myśl § 2 pkt 3 lit. c rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych warunków bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 ze zm.).

W latach 2011-2013 do PSSE w Nowej Soli nie docierały żadne sygnały od innych służb (szczególnie inspekcji weterynaryjnej), wskazujące na potrzebę zwiększenia nadzoru nad zakładami hodowli zwierząt. Ponadto w omawianym okresie nie odnotowano interwencji mieszkańców związanych z funkcjonowaniem ferm, które obligowałyby Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego do intensyfikacji działań kontrolnych. W wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego określających kierunki działań w latach 2011-2013, nie wyznaczono zagadnień przewidzianych do realizacji w zakładach hodowli zwierząt, wiążących się z koniecznością przeprowadzenia w fermach kontroli tematycznych czy problemowych.

[dowód: akta kontroli str. 40-42]

Spośród 6 zaplanowanych kontroli przeprowadzono 4 kontrole, a 2 kontrole nie zostały zrealizowane, tj.:

- zaplanowana na kwiecień 2011 r. kontrola warunków higieniczno-sanitarnych fermy drobiu w Tarnowie Byckim (maks. obsada 203,2 tys. nioski towarowej).
- zaplanowana na grudzień 2013 r. kontrola warunków higieniczno-sanitarnych fermy drobiu w Przyczynie Dolnej (maks. obsada 180,0 tys. nioski towarowej).

[dowód: akta kontroli str. 44-49, 15-25]

Józefa Meissner – Powiatowy Inspektor wyjaśniła, że przedmiotowe kontrole nie doszły do skutku m.in. z powodu konieczności wykonywania innych kontroli doraźnych oraz trudnej sytuacji kadrowej PSSE. Zadeklarowała, iż dołoży najwyższej staranności w zakresie realizacji kontroli planowych zgodnie z przyjętym harmonogramem.

[dowód: akta kontroli str. 40-42]

Ponadto w latach 2011-2013 przeprowadzono 7 kontroli doraźnych (poza planem) w wielkoprzemysłowych fermach trzody chlewnej i drobiu, z tego w roku 2011 – 3 kontrole w fermach świń, w roku 2012 – 2 kontrole w fermach drobiu, a w roku 2013 – 2 kontrole (1 w fermie świń oraz 1 w fermie drobiu), natomiast nie przeprowadzano kontroli doraźnych w fermach zwierząt futerkowych. Kontrole te miały na celu sprawdzenie wykonania obowiązków nałożonych uprzednimi decyzjami PPIS.

[dowód: akta kontroli str. 44-49]

1.4. Zarówno kontrole planowe jak i doraźne (w badanym okresie PPIS przeprowadził w sumie 11 kontroli) zostały przeprowadzone | w 5 wielkoprzemysłowych fermach trzody chlewnej oraz drobiu, co przy 27 fermach zwierząt objętych nadzorem oznacza, że 81,5% ferm nie było w ogóle kontrolowanych i tak:

- w 2011 r. PPIS przeprowadził 4 kontrole w 2 fermach trzody chlewnej z 4 nadzorowanych w tym okresie, co stanowiło 50% oraz 1 kontrolę w fermie drobiu z 17 nadzorowanych w tym okresie, co stanowiło 5,9%,
- w 2012 r. PPIS przeprowadził 1 kontrolę w fermach trzody chlewnej z 4 nadzorowanych w tym okresie, co stanowiło 25%, 3 kontrole w 3 fermach drobiu z 16 nadzorowanych w tym okresie, co stanowiło 18,75%,
- w 2013 r. PPIS przeprowadził 1 kontrolę w fermach trzody chlewnej z 4 nadzorowanych w tym okresie, co stanowiło 25%, 1 kontrolę w fermie drobiu z 16 nadzorowanych w tym okresie, co stanowiło 6,25%.

W badanym okresie PPIS nie przeprowadził żadnej kontroli fermy zwierząt futerkowych.

[dowód: akta kontroli str. 36-39]

Józefa Meissner – Powiatowy Inspektor wyjaśniła, że fermy zwierząt hodowlanych są ujmowane w harmonogramach kontroli w liczbie odpowiadającej posiadanym możliwościom technicznym i kadrowym PSSE.

Wszystkie fermy zwierząt futerkowych funkcjonujące na terenie powiatów nowosolskiego i wschowskiego to obiekty małe, których uruchomienie nie wymagało opiniowania przez PPIS. Zadeklarowała, iż Powiatowy Inspektor wystąpi do Powiatowych Inspektoratów Weterynaryjnych w Nowej Soli i Wschowie o informacje dotyczące zatrudniania w tych obiektach pracowników. W przypadku stwierdzenia, że działalność obiektów podlega przepisom prawa pracy, fermy zwierząt futerkowych również zostaną objęte nadzorem sanitarnym. Zadeklarowała także, iż mając na uwadze, ewentualne ryzyka związane z funkcjonowaniem ferm zwierząt PSSE postara się w najbliższych latach zintensyfikować działania nadzorcze w tych podmiotach, a w szczególności w fermach dotychczas niekontrolowanych.

[dowód: akta kontroli str. 40-42]

Spośród 4 zrealizowanych kontroli planowych 3 kontrole dotyczyły spełniania przez kontrolowane podmioty przepisów higieniczno-sanitarnych. Pozostałe kontrole¹² były kontrolami sprawdzającymi wykonanie zaleceń zawartych w wydanych wcześniej decyzjach.

We wszystkich 3 kontrolach higieniczno-sanitarnych stwierdzono nieprawidłowości, a następnie podjęto wymagane działania w celu ich usunięcia. I tak:

- w 2011 przeprowadzono kontrolę w fermie trzody chlewnej w Gospodarstwie Rolnym w Wyszanie gdzie stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: nieprawidłowego postępowania z czynnikami biologicznymi¹³, w ocenie ryzyka nie uwzględniono informacji o niebezpiecznych mieszaninach chemicznych oraz stwierdzono brak spisu stosowanych mieszanin chemicznych¹⁴. Nie stosowano również przepisów rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy¹⁵ odnośnie wymogów dotyczących pomieszczeń socjalnych, wyposażenia apteczki oraz wyposażenia znajdującego się przy umywalkach.

Decyzją PPIS nr 207-HP-44/Ma/11 z dnia 30.11.2011 r. nakazał usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości a przeprowadzona kontrola sprawdzająca wykazała, że zalecenia zostały wykonane oprócz nieprawidłowości dotyczącej wyposażenia przy umywalkach. Kolejne kontrole sprawdzające wszczęte odpowiednio 11.09.2012 r. oraz 03.04.2013 r. wykazały, że działalność hodowlana w kontrolowanej fermie została zawieszona a budynki inwentarskie są niezasiedlone, w związku z czym PPIS decyzją nr 58-HP-11/Ma/13 z dnia 07.05.2013 r. umorzył postępowanie.

[dowód: akta kontroli str. 36-39]

¹² Tj.: 1 planowa i 7 doraźnych.

¹³ Tj.: braku odpowiednich oznakowań, brak rejestru prac i osób pracujących z czynnikami biologicznymi zaklasyfikowanymi do 3 grupy zagrożenia, braku odpowiednich procedur bezpiecznego postępowania z czynnikami biologicznymi, co stanowiło naruszenie wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 r., Nr 169, poz. 1650 ze zm.).

¹⁴ Wymagane rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005 r., Nr 11, poz. 86 ze zm.).

¹⁵ Dz. U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 ze zm.

- w 2011 r. przeprowadzono kontrolę w fermie drobiu w Gospodarstwie Drobiarskim w Drwalewicach. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: dopuszczenia do pracy pracowników w oparciu o zaświadczenia lekarskie wystawione przez nieupoważnionych lekarzy (5 przypadków)¹⁶, nieprawidłowego postępowania z czynnikami biologicznymi¹⁷, niespełnienia wymogów dotyczących organizacji w szatniach i umywalni oraz braku odpowiednich pomiarów mikroklimatu i oświetlenia w pomieszczeniu sortowni jaj¹⁸.

Decyzją PPIS nr 105-HP-25/Ma/11 z dnia 14.07.2011 r. nakazał usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Przeprowadzona 28.05.2011 r. kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie obowiązków zawartych w decyzji oprócz pomiarów oświetlenia, które po wysłaniu upomnienia zostały wykonane przez właściciela fermy a protokół z pomiarów został dostarczony do PSSE.

[dowód: akta kontroli str. 36-39]

- w 2012 r. przeprowadzono kontrolę w fermie drobiu w Gospodarstwie Drobiarskim w Tarnowie Byckim. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły m.in.: dopuszczenia do pracy pracownika w oparciu o zaświadczenia lekarskie wystawione przez nieupoważnionego lekarza, nieprawidłowego postępowania z czynnikami biologicznymi¹⁹, nieprawidłowego oświetlenia w halach sortowni i pakowania jaj oraz na stanowisku sterowni mieszalni pasz, braku badań i pomiarów czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku pracy, stanu pomieszczeń socjalnych oraz braków w ich wyposażeniu.

Decyzją PPIS nr 44-HP-3/Ma/12 z dnia 18.04.2012 r. nakazał usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Przeprowadzona w dniu 12.04.2013 r. kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie obowiązków zawartych w decyzji oprócz pomiarów oświetlenia na stanowisku sterowni mieszalni pasz, które po wysłaniu upomnienia zostały wykonane przez właściciela fermy a protokół z pomiarów został dostarczony do PSSE.

[dowód: akta kontroli str. 36-39]

Pozostałe kontrole sprawdzające dotyczyły decyzji wydanych w latach 2009-2010 i wykazały, że wszystkie zalecenia zostały wykonane w całości.

[dowód: akta kontroli str. 36-39]

Kontrole były przeprowadzane przez pracowników PSSE na podstawie imiennych upoważnień, a ich wyniki ujmowano każdorazowo w protokołach kontroli zgodnych z obowiązującym wzorem. W okresie objętym badaniem podmioty kontrolowane nie wносиły zastrzeżeń do ww. protokołów kontroli oraz odwołań od ww. decyzji PPIS.

[dowód: akta kontroli str. 36-39]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹⁶ Naruszenie rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 69 poz. 332 ze zm.).

¹⁷ Brak odpowiedniego oznakowania, brak odpowiednich procedur dotyczących m.in. bezpiecznego mycia brudnych powierzchni.

¹⁸ Wymagane rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy (Dz. U. Nr 33, poz. 166).

¹⁹ Brak odpowiedniego oznakowania, brak odpowiednich procedur bezpiecznego postępowania z czynnikami biologicznymi, brak rejestru osób i prac związanych z narażeniem na czynniki biologiczne zaliczone do 3 grupy zagrożenia.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zauważa, że pomimo braku obowiązku corocznego kontrolowania wszystkich ferm zwierząt oraz skarg (sygnałów) dotyczących nieprawidłowości w ich funkcjonowaniu, zasadnym byłoby objęcie kontrolami większej liczby podmiotów, zwłaszcza dotychczas niekontrolowanych. Celowość podjęcia takich działań uzasadniają wyniki opisanych w wystąpieniu kontroli ferm zwierząt skutkujące, wyeliminowaniem wielu błędów w ich funkcjonowaniu.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie²⁰ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

2. Postępowanie w sprawie skarg i wniosków dotyczących funkcjonowania ferm zwierząt

Opis stanu
faktycznego

W badanym okresie do PPIS nie wpływały żadne skargi oraz wnioski dotyczące funkcjonowania ferm zwierzęcych. Ponadto nie wpływały pisma organów inspekcji weterynaryjnej oraz wytyczne Głównego/Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego nakazujące konieczność podjęcia przez PPIS działań związanych z funkcjonowaniem ferm zwierząt.

[dowód: akta kontroli str. 30]

W latach 2011-2013 Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. nie otrzymał skarg, o których mowa w art. 227 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeksu postępowania administracyjnego²¹, w związku ze sprawowanym przez PPIS w Nowej Soli nadzorem sanitarnym nad fermami świń, drobiu oraz zwierząt futerkowych.

[dowód: akta kontroli str. 26-27]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Ze względu na brak skarg i wniosków dotyczących funkcjonowania ferm zwierząt Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od dokonania oceny w tym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwagi

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

²⁰ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

²¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 267.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Zielona Góra, dnia 13 marca 2014 r.

Kontrolerzy
Mariusz Kniat
doradca prawny

.....
podpis

Krzysztof Jodko
gł. specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze

Dyrektor
dr hab. Zbysław Dobrowolski

.....
podpis